

ZGODBA Z RAZGLEDOM – NA RAPALSKI MEJI

Soriška planina, krasotica med planinami, s svojo edinstveno lego in prečudovitimi razgledi, nudi obilico aktivnosti za vse generacije v vseh letnih časih.

Kako je nastala Rapalska meja?

Le dober teden po koncu vélike vojne in podpisu premirja med Avstro-Ogrsko in Italijo (4. 11. 1918) so se v zgornji baški dolini in v sosednji soriški občini naselili prvi italijanski vojaki. Brez kakršnega koli odpora so zasedli večinsko slovensko ozemlje, s katerega se niso umaknili vse do kapitulacije Italije 1943. leta. Meja med Kraljevino Italijo in novonastalo Kraljevino SHS pa je bila dokončno določena šele dobri dve leti kasneje (12. 11. 1920), ko je bila po dolgotrajnih pogajanjih v italijanskem mestecu Rapallo podpisana težko pričakovana mirovna pogodba. Kraji na Primorski strani oziroma v dolini reke Bače so tako pripadli Italiji, medtem ko je bila Sorica z okoliškimi kraji priključena Kraljevini SHS.

Po vrhovih Soriška planina tako še dandanes lahko najdemo ostanke italijanskih vojaških utrd, t.i. Alpski zidu.

Alpski zid je bil italijanski utrdbeni sistem po celotni kopenski meji. Raztezal se je od Ligurskega morja in preko grebenov Alp ob meji s Francijo, Švico, Avstrijo in Jugoslavijo vse do Reke v dolžini 1850 kilometrov ter je tako varoval tudi del slovenskega ozemlja, ki ga je po letu 1918 zasedla Italija.

Kaj vsebuje voden pohod po Rapalski meji?

Z našimi izkušenimi vodiči se tako lahko odpravite po vrhovih Soriške planine in si ogledate ostanke utrdb, vojašnic in opazovalnih kupol. Na vrh Lajnarja se bomo pripeljali z dvosedežnico in ob povratku okrepčali v gostišču Brunarica.

V voden pohod po Rapalski meji je vključeno:

- vožnja z dvosedežnico Lajnar do vrha Lajnarja,
- vodenje pohoda,
- enolončnica ob vrnitvi,
- letak z zemljevidom in opisom poti.

Težavnost poti: lahka

Trajanje ogleda: cca 2,5 h, odvisno od sestave skupine

Priporočljiva oprema: pohodna oblačila in čevlji, naglavna lučka ali žepna svetilka

CENIK:

Odrasli: 25 € na osebo

Otroci do 6 let brezplačno.

Otroci od 6 do 18 let in študentje z veljavnim potrdilom o šolanju: **17 €**

SKUPINA nad 10 oseb: 20 € na osebo

DATUMI POHODOV:

Zbor pred info točko Kozolček na Soriški planini ob 10. uri ob naslednjih terminih:

julij: 2. 7., 23. 7., 30. 7. 2023

avgust: 20. 8., 27. 8. 2023

september: 3. 9., 17. 9. 2023

Nudimo vodene pohode tudi v **izbirnih terminih** izven napovedanih datumov za skupine nad 15 oseb.

Informacije in rezervacije:
info@soriska-planina.si | 051 381 617

KJE ZAČNEM?

Gostišče Brunarica Soriška planina (dostop do vrha Lajnarja možen peš, s kolesom ali z dvosedežnico).

KAJ VIDIM in KJE?

- 1 Jeklena opazovalna kupola utrdbe vrh Lajnarja, s katere so Italijani nadzorovali dogajanje na nikogaršnjem prostoru med Alpskim zidom in četrtem sektorjem Rupnikove linije, ki je vodila preko Selške doline in po grebenu s Soriške planine do Ratitovca.
- 2 V zemljo vkopani bivalni prostori utrdbe vrh Lajnarja. S ploščadi pred vhomom se vidi daleč po dolini Bače.
- 3 Kasarna pripadnikov GAF (obmejne straže) na Možicu je bila zgrajena med prvimi v tem sektorju, na mestu, kjer je pred tem stalo več senikov. V njeni neposredni bližini je bila pretovorna postaja vojaške tovarne žičnice.
- 4 Strojnično mesto bunkerja tipa 7000, za katere je bilo značilno, da so bili dobro skriti in zato težko opazni. Njihova zunanost ne da slutiti razvejenega sistema hodnikov in prostorov, ki se skrivajo v notranjosti.
- 5 Pod opazovalno kupolo vrh Možica, od koder je lepo vidna bohinjska kotlina, se skriva niz hodnikov in skrbno grajenih prostorov za osebje z več bojnimi bloki.
- 6 Utrdba Vrh Bače je vkopana v živo skalo. Izpred vhoda, ki je dodatno zavarovan z galerijo in le težko opazen, se lepo vidi utrdba vrh Lajnarja.

